III 25881

UNIVERSUL JURIDIC

Norel NEAGU
Daniela DEDIU

Cooperarea judiciară internațională în materie penală

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Cursuri universitare

UJ

III 25881 d 4

Conf. univ. dr. **NOREL NEAGU**
Dr. **DANIELA DEDIU**
Universitatea „ROMÂNO-AMERICANĂ”

Demo
C-287289+

Cooperarea judiciară internațională în materie penală

(Teorie şi practică judiciară)

Ediţia a II-a, revăzută şi adăugită

287289
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAȚI
BIBLIOTECA 2

Universul Juridic
Bucureşti
-2021-

Cuprins

Abrevieri 5
Cuvânt-înainte 7

TITLUL I. CONSIDERAŢII GENERALE PRIVIND COOPERAREA JUDICIARĂ INTERNAŢIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ 9
Secţiunea I. Introducere. Importanţa şi necesitatea cooperării judiciare internaţionale în materie penală 9
Secţiunea a II-a. Principiile cooperării judiciare internaţionale în materie penală 11
2.1. Preeminenţa dreptului internaţional 11
2.2. Respectarea intereselor fundamentale ale României 11
2.3. Curtoazia internaţională şi reciprocitatea 12
2.4. Recunoaşterea hotărârilor străine şi încrederea reciprocă 12
2.5. Aut dedere, aut judicare 12
2.6. Principiul specialităţii 13
2.7. Principiul *non bis in idem* 13
2.7.1. Noţiunea de „aceleaşi fapte" 13
2.7.2. Noţiunea de „hotărâre definitivă" 15
2.7.3. Noţiunea de „executare" 16
2.7.4. Conceptul de „proceduri penale" 17
2.7.5. Introducerea unei noi condiţii – „proporţionalitatea" 21
2.8. Principiul confidenţialităţii 24
Secţiunea a III-a. Formele cooperării judiciare internaţionale în materie penală 24
3.1. Extrădarea 24
3.2. Predarea în baza unui mandat european de arestare 25
3.3. Transferul de proceduri în materie penală 25
3.4. Recunoaşterea şi executarea hotărârilor 25
3.5. Transferarea persoanelor condamnate 25
3.6. Asistenţa judiciară în materie penală 25
3.7. Alte forme de cooperare judiciară în materie penală 26
Secţiunea a IV-a. Mic dicţionar de termeni în materia cooperării judiciare internaţionale penale 26
Secţiunea a V-a. Aspecte comune privind cooperarea judiciară în materie penală 27
5.1. Competenţa 27
5.2. Autorităţile centrale române 28
5.3. Transmiterea cererii de cooperare 28
5.3.1. Transmiterea directă 28
5.3.2. Alte modalităţi de transmitere a cererilor 29
5.4. Limbile utilizate 29
5.5. Computarea arestării 30
5.6. Cheltuieli 32
5.7. Remiterea de obiecte şi bunuri 33

TITLUL II. EXTRĂDAREA 34

Capitolul I. INTRODUCERE 34
Secţiunea I. Scurt istoric 34
Secţiunea a II-a. Definiţie. Natură juridică 35
Secţiunea a III-a. Clasificare 36
Secţiunea a IV-a. Aplicare 37

Capitolul II. EXTRĂDAREA PASIVĂ 39
Secţiunea I. Condiţii de acordare a extrădării 39
1.1. Condiţii referitoare la persoană 39
1.2. Condiţii referitoare la infracţiune 44
1.3. Condiţii referitoare la pedeapsă 45
1.4. Condiţii referitoare la procedură 46
1.5. Motive obligatorii de refuz ale extrădării 46
1.6. Motive facultative de refuz ale extrădării 48
Secţiunea a II-a. Procedura extrădării pasive 48
2.1. Condiţii de formă 48
2.2. Competenţa 49
2.2.1. Autoritatea centrală 49
2.2.1.1. Atribuţii 49
2.2.1.2. Examenul de regularitate internaţională 50
2.2.1.3. Concursul de cereri 50
2.2.1.4. Reprezentarea statului solicitant 51
2.2.2. Instanţa competentă 51
2.2.3. Parchetul competent 51
2.2.4. Organul de executare competent 51
2.3. Măsuri preventive 52
2.3.1. Reţinerea în vederea extrădării 52
2.3.2. Arestarea provizorie de urgenţă 52
2.3.2.1. Cuprinsul cererii 52
2.3.2.2. Transmiterea cererii 53
2.3.2.3. Procedura de judecată. Încetarea măsurii 53
2.3.3. Arestarea provizorie în vederea extrădării 53
2.3.3.1. Identificarea persoanei 53
2.3.3.2. Sesizarea instanţei 53
2.3.3.3. Dispunerea măsurii. Durata 54
2.3.3.4. Verificarea îndeplinirii condiţiilor 55
2.3.3.5. Încetarea măsurii 55
2.3.3.6. Particularităţi privind eficienţa măsurii 55
2.4. Judecarea cauzei 55
2.4.1. Procedura la curtea de apel 55
2.4.2. Extrădarea voluntară 56
2.4.3 Extrădarea simplificată 56
2.4.4. Opoziţia la extrădare a persoanei extrădabile 56
2.4.5. Administrarea probelor 57
2.4.6. Informaţii suplimentare 57

2.4.7. Soluţionarea cauzei 57
2.4.7.1. Soluţii posibile 57
2.4.7.2. Analiza temeiniciei urmării sau condamnării 58
2.4.7.3. Admiterea cererii 58
2.4.7.4. Respingerea cererii 59
2.5. Căi de atac 59
2.5.1. Căi de atac împotriva măsurilor preventive 59
2.5.2. Căi de atac pe fond 59
2.5.2.1. Declararea contestaţiei 59
2.5.2.2. Efectele contestaţiei 60
2.5.2.3. Judecarea contestaţiei şi comunicarea hotărârii 60
2.5.2.4. Contestaţia împotriva altor soluţii 60
2.6. Punerea în executare a hotărârii 60
2.6.1. Predarea extrădatului 60
2.6.2. Termene pentru predarea extrădatului 61
2.6.3. Predarea amânată 61
2.6.3.1. Cazuri de amânare 61
2.6.3.2. Predare efectivă 61
2.6.4. Predarea temporară sau sub condiţie 62
2.6.5. Tranzitul 63
2.6.5.1. Tranzitul rezidenţilor şi nerezidenţilor 63
2.6.5.2. Documente necesare 63
2.6.5.3 Competenţa luării hotărârii 63
2.6.5.4. Tranzit aerian 63
2.6.6. Fuga extrădatului 63
2.6.7. Reextrădarea către un stat terţ 64

Capitolul III. EXTRĂDAREA ACTIVĂ 65
Secţiunea I. Condiţii de solicitare a extrădării 65
Secţiunea a II-a. Procedura extrădării active 65
2.1. Competenţa 65
2.1.1. Autoritatea centrală 65
2.1.2. Instanţa competentă 65
2.1.3. Parchetul competent 66
2.1.4. Organul de executare competent 66
2.2. Procedura solicitării extrădării 66
2.2.1. Darea în urmărire internaţională 66
2.2.2. Identificarea locaţiei persoanei extrădabile 68
2.2.3. Judecarea cererii. Soluţia instanţei 68
2.2.4. Căi de atac 69
2.2.4.1. Contestaţia 69
2.2.4.2. Revizuirea 69
2.2.5. Trimiterea şi retragerea cererii de extrădare 70
2.2.5.1. Transmiterea cererii 70
2.2.5.2. Transmiterea informaţiilor suplimentare la cererea statului solicitat 70

2.2.5.3. Retragerea cererii de extrădare 70
2.2.6. Rejudecarea persoanei extrădate 71
2.2.7. Reextrădarea către România 72
2.3. Punerea în executare a hotărârii 72
2.3.1. Preluarea extrădatului 72
2.3.2. Primirea extrădatului 73
2.3.3. Comunicarea soluţiei 73
2.3.4. Regula specialităţii 73
2.3.5. Extrădarea sub condiţie 74

TITLUL III. MANDATUL EUROPEAN DE ARESTARE 75

Capitolul I. INTRODUCERE 75
Secţiunea I. Scurt istoric 75
Secţiunea a II-a. Mandatul european de arestare. Definiţie. Diferenţa faţă de extrădare 76
2.1. Necesitatea adoptării 76
2.2. Definiţie. Aplicare 77
2.2.1. Definiţie 77
2.2.2. Relaţia cu alte instrumente juridice 78
2.2.3. Dispoziţii tranzitorii 78
2.3. Diferenţa faţă de extrădare 79
Secţiunea a III-a. Aspecte constituţionale privind mandatul european de arestare 80
3.1. Probleme constituţionale la nivel naţional 81
3.1.1. Germania 81
3.1.2. Polonia 83
3.1.3. Cipru 84
3.1.4. Cehia 85
3.2. Probleme constituţionale în jurisprudenţa Curţii de Justiţie a Uniunii Europene 85
3.2.1. Adoptarea deciziei-cadru 86
3.2.2. Principiul legalităţii 87
3.2.3. Principiul egalităţii şi nediscriminării 88

Capitolul II. EXECUTAREA MANDATULUI EUROPEAN DE ARESTARE 90
Secţiunea I. Condiţii de executare 90
1.1. Autorităţile române competente 90
1.2. Limbile oficiale şi suportarea cheltuielilor 90
1.3. Fapte care dau loc la predare 91
1.4. Condiţii speciale 93
1.5. Motive obligatorii de refuz al executării 94
1.6. Motive facultative de refuz al executării 95
Secţiunea a II-a. Procedura executării mandatului european de arestare 101
2.1. Proceduri prealabile 101
2.1.1. Verificarea traducerii 101
2.1.2. Verificarea informaţiilor cuprinse în mandat 101

2.2. Măsuri preventive 102
2.2.1. Reţinerea persoanei solicitate 102
2.2.2. Reţinerea şi arestarea persoanei solicitate în caz de urgenţă 102
2.3. Soluţiile parchetului 104
2.3.1. Transmiterea cauzei şi clasarea 104
2.3.2. Solicitarea informaţiilor în cazul unei proceduri pe rol în România împotriva persoanei solicitate 104
2.3.3. Sesizarea curţii de apel în vederea arestării şi predării persoanei solicitate 105
2.4. Procedura de judecată privind executarea mandatului european de arestare 105
2.4.1. Verificarea identităţii şi informarea persoanei solicitate 105
2.4.2. Poziţia persoanei solicitate 106
2.4.2.1. Predare voluntară 106
2.4.2.2. Opoziţia la predare 106
2.4.3. Dispunerea măsurilor preventive 107
2.4.3.1. Dispunerea măsurilor 107
2.4.3.2. Drepturile persoanei arestate în baza unui mandat european de arestare 108
2.4.4. Soluţiile instanţei 109
2.4.4.1. Solicitarea de informaţii sau garanţii suplimentare 109
2.4.4.2. Sesizarea Curţii Constituţionale 110
2.4.4.3. Recunoaşterea hotărârii străine 110
2.4.4.4. Respingerea cererii 111
2.4.4.5. Predarea temporară sau luarea declaraţiei persoanei solicitate 113
2.4.4.6. Predarea de bunuri 115
2.4.4.7. Soluţionarea concursului de cereri 115
2.4.4.8. Admiterea cererii şi executarea mandatului 116
2.4.4.9. Predarea amânată 116
2.4.5. Căi de atac 118
2.4.6. Termene de judecată 119
2.5. Predarea persoanei solicitate 119
2.5.1. Procedura predării 119
2.5.2. Regula specialităţii 120
2.5.3. Tranzitul 122
2.5.4. Predarea ulterioară 122
2.5.5. Predarea ulterioară unei extrădări 123
2.5.6. Extrădarea ulterioară unei predări 124
2.5.7. Imunităţi şi privilegii 124

Capitolul III. EMITEREA MANDATULUI EUROPEAN DE ARESTARE 125
Secţiunea I. Condiţii de emitere 125
1.1. Autorităţile române competente 125
1.2. Conţinutul şi forma mandatului european de arestare 127
1.3. Condiţii de emitere 128
1.4. Registrul de evidenţă a mandatelor europene de arestare 130

Secţiunea a II-a. Procedura emiterii mandatului european de arestare 130
2.1. Soluţia instanţei 130
2.1.1. Transmiterea de informaţii 131
2.1.2. Solicitarea transferului temporar sau audierii persoanei solicitate în timpul executării mandatului european de arestare 132
2.1.3. Garanţii 133
2.1.3.1. Rejudecarea persoanei predate 133
2.1.3.2. Garanţia transferării persoanei predate 134
2.1.4. Retragerea mandatului european de arestare 134
2.2. Transmiterea mandatului european de arestare 134
2.3. Aducerea în ţară a persoanei solicitate 135
2.4. Predarea temporară 136
2.5. Regula specialităţii 136
2.6. Extrădarea ulterioară 137

TITLUL IV. TRANSFERUL PROCEDURILOR PENALE 138
Secţiunea I. Aspecte introductive 138
1.1. Necesitatea adoptării 138
1.2. Cadrul juridic 139
Secţiunea a II-a. Cererea de transfer a procedurii penale 139
2.1. Schimbul de informaţii şi consultările cu autorităţile judiciare străine 139
2.2. Condiţii 140
2.3. Procedura 141
2.3.1. Competenţa 141
2.3.2. Soluţia instanţei 141
2.3.3. Căi de atac 142
2.3.4. Efectele încheierii 142
2.3.5. Formularea cererii 142
2.3.6. Transmiterea dosarului cauzei 142
2.4. Transmiterea cererii 142
2.5. Efectele transferului 143
2.6. Plângerea persoanei vătămate 143
Secţiunea a III-a. Preluarea urmăririi sau a procedurii penale 144
3.1. Cererea de preluare a procedurii penale 144
3.1.1. Transmiterea cererii 144
3.1.2. Soluţionarea cererii 144
3.1.3. Efectele admiterii cererii 144
3.1.4. Iniţierea procedurilor penale la sesizarea autorităţilor unui stat străin 145
3.1.5. Respingerea cererii de preluare sau iniţiere a procedurilor penale 145
3.1.6. Revocarea acceptării cererii şi restituirea cauzei 145
Secţiunea a IV-a. Dispoziţii pentru punerea în practică a Convenţiei din 19 iunie 1990 de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune 146
4.1. Aplicarea principiului *non bis in idem* 146

TITLUL V. RECUNOAŞTEREA ŞI EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREŞTI, A ORDONANŢELOR PENALE ŞI A ACTELOR JUDICIARE ÎN RELAŢIA CU STATELE TERŢE 147
Secţiunea I. Aspecte introductive 147
1.1. Necesitatea adoptării 147
1.2. Cadrul juridic 148
Secţiunea a II-a. Dispoziţii generale 149
2.1. Domeniul de aplicare şi înţelesul unor termeni sau expresii 149
2.1.1. Domeniul de aplicare 149
2.1.2. Înţelesul unor termeni sau expresii 150
2.2. Competenţa autorităţilor române 150
2.3. Înscrisuri şi informaţii 153
2.4. Legea care guvernează executarea şi efectele transferării executării pedepsei 154
Secţiunea a III-a. Transferarea persoanelor condamnate, deţinute de state terţe, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau unitate sanitară din România 155
3.1. Măsuri premergătoare sesizării instanţei 155
3.2. Durata şi obiectul procedurii de recunoaştere a hotărârii judecătoreşti străine 156
3.2.1. Instanţa competentă şi durata procedurii 156
3.2.2. Obiectul procedurii de recunoaştere a hotărârii judecătoreşti străine 156
3.2.3. Soluţiile instanţei 156
3.2.4. Căi de atac. Durata procedurii 159
3.2.5. Punerea în executare 159
3.3. Condiţii pentru recunoaşterea şi executarea hotărârii judecătoreşti străine 160
3.4. Motive de refuz 160
Secţiunea a IV-a. Recunoaşterea şi executarea hotărârilor judecătoreşti străine, în cazul în care persoana condamnată se află în România 162
4.1. Procedura de recunoaştere a hotărârii judecătoreşti străine şi luarea măsurilor preventive 162
4.2. Notificarea hotărârii judecătoreşti străine şi contestaţia persoanei condamnate 163
Secţiunea a V-a. Proceduri speciale de recunoaştere şi executare 164
5.1. Recunoaşterea şi punerea în executare a sancţiunilor de drept penal şi administrative aplicate de organele judiciare străine şi a cheltuielilor judiciare 164
5.2. Recunoaşterea şi punerea în executare a hotărârilor străine de confiscare 165
5.3. Recunoaşterea hotărârilor judecătoreşti străine, în vederea producerii de alte efecte decât cel al executării în regim de detenţie a pedepsei, precum şi a altor acte judiciare emise de autorităţile străine 166
Secţiunea a VI-a. Recunoaşterea şi executarea hotărârilor judecătoreşti şi a altor acte procedurale emise de autorităţile judiciare române 167
6.1. Transferarea din România în alte state a persoanelor condamnate, aflate în executarea, în regim de detenţie, a unor pedepse sau măsuri privative de libertate 167

6.1.1. Condiții pentru transferarea în statul de executare a persoanelor deținute în penitenciarele sau unitățile medicale din România 167
6.1.2. Procedura prealabilă 169
6.1.3. Procedura judiciară 170
6.2. Recunoașterea și executarea, pe teritoriul altor state, a hotărârilor judecătorești și a altor acte procedurale emise de autoritățile judiciare române 170
6.2.1. Delegarea executării pedepsei detențiunii pe viață sau a închisorii ori a măsurii privative de libertate 170
6.2.2. Punerea în executare a altor dispoziții penale din hotărârea judecătorească, precum și a altor acte procedurale emise de autoritățile judiciare române 171

TITLUL VI. RECUNOAȘTEREA RECIPROCĂ A HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREȘTI CARE IMPUN PEDEPSE SAU MĂSURI PRIVATIVE DE LIBERTATE ÎN SCOPUL EXECUTĂRII LOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 172
Secțiunea I. Aspecte introductive 172
1.1. Cadrul legal 172
1.2. Necesitatea reglementării 173
Secțiunea a II-a. Dispoziții generale 174
2.1. Domeniul de aplicare 174
2.2. Competența autorităților române 175
2.2.1. Competența autorităților judiciare române 175
2.2.2. Competența autorităților administrative române 175
2.3. Legea care guvernează executarea 176
2.4. Tranzitarea 178
2.5. Transferarea, sub escortă, a persoanei condamnate 179
2.6. Consecințele transferării persoanei condamnate 179
2.7. Cheltuielile 180
Secțiunea a III-a. Punerea în executare pe teritoriul României a pedepselor sau măsurilor privative de libertate aplicate de instanțele altor state ale Uniunii Europene 180
3.1. Dispoziții comune 180
3.1.1. Condiții generale 180
3.1.2. Motive de nerecunoaștere și neexecutare 180
3.1.3. Atribuțiile Ministerului Justiției 182
Secțiunea a IV-a. Transferarea persoanelor condamnate, deținute în alte state membre ale Uniunii Europene, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau unitate sanitară din România 183
4.1. Măsuri premergătoare sesizării instanței 183
4.2. Durata și obiectul procedurii judiciare de recunoaștere și punerea în executare a hotărârii judecătorești 184
4.2.1. Durata procedurii 184

4.2.2. Obiectul procedurii 184
4.2.3. Soluţiile instanţei 184
4.2.4. Căi de atac 186
4.2.5. Punerea în executare 186
4.3. Condiţii speciale de recunoaştere şi executare a hotărârii judecătoreşti străine 187
4.4. Executarea hotărârii judecătoreşti străine ca efect a unui mandat european de arestare 189
4.5. Regula specialităţii 190
4.5.1. Condiţii pentru aplicarea regulii specialităţii 190
4.5.2. Procedura de solicitare a consimţământului statului emitent 190
Secţiunea a V-a. Recunoaşterea şi executarea hotărârilor judecătoreşti pronunţate în alte state membre ale Uniunii Europene, în cazul în care persoana condamnată se află în România 191
5.1. Măsuri premergătoare 191
5.2. Procedura de recunoaştere şi executare a pedepsei sau măsurii privative de libertate 192
5.3. Măsurile preventive luate anterior transmiterii hotărârii judecătoreşti şi a certificatului 193
5.4. Obligaţii în legătură cu informare statului emitent 194
5.5. Schimbări în executare pedepsei sau măsurii privative de libertate 194
Secţiunea a VI-a. Recunoaşterea şi executarea în alte state membre ale Uniunii Europene a hotărârilor judecătoreşti române prin care au fost aplicate pedepse privative de libertate 195
6.1. Transferarea persoanelor condamnate deţinute într-un penitenciar sau unitate medicală din România, în vederea executării pedepsei în alte state membre ale Uniunii Europene 195
6.1.1. Atribuţiile Ministerului Justiţiei 195
6.1.2. Consultarea statului de executare 195
6.1.3. Condiţiile pentru transmiterea, în vederea executării, a hotărârilor judecătoreşti române 196
6.1.4. Procedura în faţa judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate 197
6.1.5. Recunoaşterea parţială şi adaptarea pedepsei în statul de executare 199
6.1.6. Transferarea, sub escortă, a persoanei condamnate din România în statul de executare 200
6.2. Punerea în executare a pedepsei detenţiunii pe viaţă sau a închisorii ori a măsurii privative de libertate, atunci când persoane condamnată nu se află pe teritoriul României 200
6.2.1. Condiţii pentru transmiterea hotărârii judecătoreşti române 200
6.2.2. Atribuţiile instanţei de executare 201

TITLUL VII. RECUNOAŞTEREA ŞI EXECUTAREA ÎN RELAŢIA CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE A HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREŞTI PRIN CARE AU FOST DISPUSE SANCŢIUNI SAU MĂSURI PENALE NEPRIVATIVE DE LIBERTATE 203

Capitolul I. RECUNOAŞTEREA RECIPROCĂ A DECIZIILOR PRIVIND MĂSURILE DE SUPRAVEGHERE JUDICIARĂ CA MĂSURĂ ALTERNATIVĂ LA ARESTAREA PREVENTIVĂ 203

Secţiunea I. Aspecte introductive 203

1.1. Necesitatea reglementării 203

1.2. Cadrul juridic 204

Secţiunea a II-a. Dispoziţii generale 205

2.1. Domeniul de aplicare 205

2.2. Definiţii 205

2.3. Competenţa autorităţilor române 206

2.4. Luarea, modificarea, înlocuirea sau încetarea măsurilor de supraveghere 206

Secţiunea a III-a. Supravegherea de către autorităţile altor state membre ale Uniunii Europene a respectării obligaţiilor stabilite de organele judiciare române 207

3.1. Consultarea autorităţilor statului de executare 207

3.2. Durata măsurilor de supraveghere 207

3.3. Transmiterea certificatului şi a actului judiciar prin care s-a luat măsura de supraveghere 208

3.4. Retragerea certificatului transmis statului de executare 208

3.5. Supravegherea respectării obligaţiilor ce îi revin persoanei supravegheate 209

3.6. Efectele încălcării măsurii de supraveghere 209

3.7. Ascultarea persoanei supravegheate 210

Secţiunea a IV-a. Supravegherea de către autorităţile române a respectării obligaţiilor stabilite de alte state membre ale Uniunii Europene 210

4.1. Atribuţiile autorităţilor române competente să primească certificatele emise de alte state membre 210

4.2. Condiţii pentru recunoaşterea actului prin care statul emitent a luat măsura de supraveghere 211

4.3. Proceduri judiciare prealabile 212

4.4. Recunoaşterea, în faza de urmărire penală, a actului prin care statul emitent a luat măsura supravegherii 213

4.5. Recunoaşterea, în faza de judecată, a actului prin care s-a luat măsura supravegherii 214

4.6. Supravegherea de către autorităţile române a respectării de către persoana supravegheată a obligaţiilor care îi revin 215

Capitolul II. RECUNOAŞTEREA RECIPROCĂ A HOTĂRÂRILOR JUDECĂTOREŞTI ŞI A DECIZIILOR DE PROBAŢIUNE ÎN VEDEREA SUPRAVEGHERII MĂSURILOR DE PROBAŢIUNE ŞI A SANCŢIUNILOR ALTERNATIVE 216

Secţiunea I. Aspecte introductive 216

1.1. Necesitatea reglementării 216

1.2. Cadrul juridic 217
Secțiunea a II-a. Dispoziții generale 218
2.1. Domeniul de aplicare 218
2.2. Înțelesul unor termeni sau expresii 218
2.3. Competența 219
Secțiunea a III-a. Recunoașterea hotărârilor judecătorești și a deciziilor de probațiune care stabilesc măsuri de probațiune sau sancțiuni alternative date de către instanțele sau autoritățile altor state membre ale Uniunii Europene, în scopul executării lor în România 219
3.1. Condiții generale 219
3.2. Măsurile de probațiune și sancțiunile alternative 220
3.3. Motive de refuz al recunoașterii și executării hotărârii judecătorești 222
3.4. Înscrisuri și informații necesare recunoașterii și executării hotărârii judecătorești 222
3.5. Măsuri premergătoare 223
3.6. Admiterea în principiu 223
3.7. Procedura de recunoaștere a hotărârii judecătorești 224
3.8. Durata procedurii 224
3.9. Decizii ale instanței de judecată 225
3.10. Adaptarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunilor alternative 225
3.11. Recunoașterea și executarea parțială 226
3.12. Executarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunilor alternative 227
3.13. Executarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunilor alternative cu asumarea deciziilor subsecvente 227
3.14. Executarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunilor alternative fără asumarea deciziilor subsecvente 228
3.15. Încetarea supravegherii 228
3.16. Comunicarea dintre instanța de executare din România și autoritățile competente din statul emitent și păstrarea evidenței 229
Secțiunea a IV-a. Recunoașterea hotărârilor judecătorești care stabilesc măsuri de probațiune sau sancțiuni alternative date în România în scopul executării lor în alte state membre ale Uniunii Europene 229
4.1. Condiții pentru solicitarea recunoașterii hotărârii judecătorești 229
4.2. Inițierea procedurii de solicitare a recunoașterii hotărârii judecătorești 230
4.3. Transmiterea certificatului și a hotărârii judecătorești 231
4.4. Solicitarea și transmiterea de informații 231
4.5. Retragerea certificatului transmis statului de executare 232
4.6. Efectele recunoașterii hotărârilor judecătorești de către statul de executare 232
4.7. Executarea măsurilor de probațiune cu asumarea deciziilor subsecvente de către statul de executare 232
4.8. Executarea măsurilor de probațiune fără asumarea deciziilor subsecvente de către statul de executare 233
4.9. Redobândirea competenței de supraveghere a executării măsurilor de probațiune 233

4.10. Comunicarea dintre instanţa de executare din România şi autorităţile competente din statul de executare şi păstrarea evidenţei 234

TITLUL VIII. ASISTENŢA JUDICIARĂ INTERNAŢIONALĂ ÎN MATERIE PENALĂ 235

Capitolul I. INTRODUCERE 235
Secţiunea I. Noţiune 235
Secţiunea a II-a. Cadrul juridic 236

Capitolul II. FORMELE ASISTENŢEI JUDICIARE INTERNAŢIONALE ÎN MATERIE PENALĂ 238
Secţiunea I. Dispoziţii generale 238
1.1. Obiectul asistenţei judiciare 238
1.2. Conţinutul general al cererii de asistenţă judiciară şi actele anexate acesteia 238
1.3. Principiul specialităţii 238
Secţiunea a II-a. Formele asistenţei judiciare internaţionale 239
2.1. Comisia rogatorie internaţională 239
2.1.1. Obiectul comisiei rogatorii 239
2.1.2. Data şi locul comisiei rogatorii 239
2.1.3. Ridicarea de obiecte şi înscrisuri şi efectuarea percheziţiilor 240
2.1.4. Remiterea obiectelor şi dosarelor 240
2.1.5. Interceptarea şi înregistrarea convorbirilor şi comunicărilor 241
2.1.6. Identificarea produselor şi instrumentelor infracţiunii 241
2.1.7. Comunicarea actelor de procedură 242
2.1.7.1. Comunicarea şi dovada comunicării 242
2.1.7.2. Termenul necesar comunicării 243
2.1.7.3. Comunicarea prin poştă a actelor de procedură 243
2.1.7.4. Comunicarea de înscrisuri şi date 243
2.2. Audierile prin videoconferinţă 243
2.2.1. Cererea de asistenţă judiciară 243
2.2.2. Informaţii suplimentare 243
2.2.3. Reguli de procedură 244
2.2.4. Audierea suspecţilor sau inculpaţilor 244
2.2.5. Cheltuieli 244
2.3. Transmiterea informaţiilor. Transmiterea spontană de informaţii 245
2.3.1. Transmiterea informaţiilor 245
2.3.1.1. Autoritatea română competentă 245
2.3.2. Transmiterea spontană de informaţii 245
2.4. Livrări supravegheate 245
2.5. Utilizarea investigatorilor sub acoperire 245
2.6. Echipele comune de anchetă 246
2.6.1. Condiţii pentru crearea echipei 246
2.6.2. Componenţa echipei. Competenţele membrilor echipei 246
2.6.3. Folosirea informaţiilor obţinute 247
2.7. Supravegherea transfrontalieră 247

2.7.1. Supravegherea transfrontalieră în caz de urgenţă 248
2.7.1.1. Condiţii 248
2.7.1.2. Infracţiuni pentru care se poate dispune supravegherea 248
2.7.2. Condiţiile desfăşurării supravegherii 249
2.8. Înfăţişarea martorilor sau experţilor 249
2.8.1. Nivelul cheltuielilor 249
2.8.2. Neprezentarea martorului sau expertului 250
2.8.3. Refuzul de a depune mărturie 250
2.8.4. Imunităţi 250
2.9. Transferul temporar al persoanelor deţinute pe teritoriul statului solicitant 251
2.9.1. Situaţii generatoare ale transferului 251
2.9.2. Competenţa 251
2.9.3. Soluţia instanţei 252
2.9.4. Motive de refuz ale transferării 252
2.9.5. Procedura predării 252
2.9.6. Tranzitul 252
2.10. Transferul temporar al persoanelor deţinute pe teritoriul statului solicitat 253

Capitolul III. ASISTENŢA JUDICIARĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE. ORDINUL DE INDISPONIBILIZARE 254
Secţiunea I. Dispoziţii generale 254
1.1. Înţelesul unor termeni sau expresii 254
1.2. Obiectul reglementării 255
1.3. Certificatul 255
1.4. Autorităţi competente 256
1.5. Domeniul de aplicare 256
Secţiunea a II-a. Procedura de emitere şi transmitere a ordinelor de indisponibilizare 258
2.1. Emiterea şi transmiterea ordinelor de indisponibilizare 258
2.1.1. Transmitere directă. Documente însoţitoare 258
2.1.2. Alte modalităţi de transmitere 258
2.1.3. Revocarea ordinului de indisponibilizare 258
2.1.4. Despăgubiri 259
Secţiunea a III-a. Procedura de executare de către autorităţile române a ordinelor de indisponibilizare 259
3.1. Dispoziţii comune 259
3.2. Măsuri premergătoare 259
3.3. Recunoaşterea şi executarea în faza de urmărire penală 260
3.4. Recunoaşterea şi executarea în faza de judecată 260
3.5. Durata indisponibilizării şi regimul ulterior al bunului indisponibilizat 261
3.6. Motive de nerecunoaştere sau de neexecutare 261
3.7. Motive de amânare a executării 262
3.8. Rambursare 263

Capitolul IV. ASISTENŢA JUDICIARĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE. ORDINUL DE CONFISCARE 264
Secţiunea I. Dispoziţii generale 264

1.1. Definiţii 264
1.1.1. Ordin de confiscare 265
1.1.2. Bun 265
1.1.3. Produsul unei infracţiuni 265
1.1.4. Bunuri culturale 265
1.1.5. Stat emitent 266
1.1.6. Stat de executare 266
1.1.7. Decizie-cadru 266
1.2. Ordinul de confiscare şi certificatul 266
1.3. Autorităţi române competente 267
1.4. Domeniul de aplicare 267
1.4.1. Excepţie de la aplicarea dublei incriminări 267
1.4.2. Cerinţa dublei incriminări 268
1.5. Amnistia, graţierea şi revizuirea ordinelor de confiscare 268
Secţiunea a II-a. Procedura de transmitere de către autorităţile române a ordinelor de confiscare şi a certificatului 269
2.1. Transmiterea ordinelor de confiscare şi a certificatului 269
2.2. Determinarea statului membru competent să execute ordinul de confiscare 269
2.3. Transmiterea unui ordin de confiscare către unul sau mai multe state de executare 270
2.4. Efectele transmiterii unui ordin de confiscare 270
2.5. Încetarea executării confiscării 271
Secţiunea a III-a. Procedura de executare de către autorităţile române a ordinelor de confiscare 271
3.1. Măsuri premergătoare 271
3.2. Reguli cu privire la recunoaşterea şi executarea ordinelor de confiscare 271
3.3. Legea aplicabilă 272
3.4. Confiscarea în cazuri speciale 272
3.5. Motive de nerecunoaştere sau neexecutare 272
3.6. Amânarea executării ordinului de confiscare 274
3.7. Ordine multiple de confiscare 274
3.8. Dispunerea de bunurile confiscate 274
3.9. Informaţii privind rezultatul executării 275
3.10. Despăgubiri 275
3.11. Rambursare 275

Capitolul V. ASISTENŢA JUDICIARĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE. RECUNOAŞTEREA RECIPROCĂ A SANCŢIUNILOR PECUNIARE 276
Secţiunea I. Dispoziţii generale 276
1.1. Definiţii 276
1.1.1. Hotărâre 276
1.1.2. Stat emitent 276
1.1.3. Stat de executare 276
1.1.4. Decizia-cadru 277

1.2. Autorităţi competente 277
1.3. Condiţii privind punerea în executare a unor sancţiuni pecuniare 277
Secţiunea a II-a. Procedura de transmitere a hotărârii 279
2.1. Transmiterea hotărârii 279
2.2. Încetarea executării 279
2.3. Consecinţele transmiterii unei hotărâri 279
2.4. Limbile folosite 280
Secţiunea a III-a. Procedura de executare a hotărârii 280
3.1. Domeniul de aplicare 280
3.2. Recunoaşterea şi executarea hotărârilor 281
3.3. Motivele de nerecunoaştere şi neexecutare 282
3.3.1. Motive obligatorii de nerecunoaştere sau neexecutare 282
3.3.2. Motive facultative de nerecunoaştere sau neexecutare 283
3.4. Stabilirea sumei de plată 284
3.5. Legea care guvernează executarea 284
3.6. Înlocuirea pedepsei pecuniare 285
3.7. Amnistia, graţierea şi revizuirea 285
3.8. Încetarea executării 285
3.9. Destinaţia fondurilor obţinute din executarea hotărârilor şi cheltuielile 285
3.10. Informare 286

Capitolul VI. ASISTENŢA JUDICIARĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE. ORDINUL EUROPEAN DE ANCHETĂ 287
Secţiunea I. Aspecte introductive 287
1.1. Necesitatea reglementării 287
1.2. Cadrul juridic 288
Secţiunea a II-a. Dispoziţii generale 289
2.1. Noţiune şi domeniu de aplicare 289
2.2. Definiţii 290
2.3. Tipurile de proceduri în cadrul cărora poate fi emis ordinul european de anchetă 291
2.4. Autorităţile competente române pentru emiterea şi executarea unui ordin european de anchetă 291
2.5. Căi de atac 292
2.6. Confidenţialitatea 292
2.7. Cheltuieli 293
Secţiunea a III-a. Procedura de emitere şi transmitere a ordinului european de anchetă 293
3.1. Emiterea şi transmiterea ordinului european de anchetă de către autorităţile române 293
3.2. Ordinul european de anchetă cu referire la un ordin precedent 294
Secţiunea a IV-a. Procedura de recunoaştere şi executare a ordinului european de anchetă 295
4.1. Recunoaşterea şi executarea de către autorităţile române a unui ordin european de anchetă 295
4.2. Recurgerea la măsuri de anchetă alternative 296

4.3. Motive de nerecunoaştere şi neexecutare 297
4.4. Termene pentru recunoaştere şi executare 299
4.5. Transferul mijloacelor de probă 299
4.6. Temeiuri pentru amânarea recunoaşterii şi executării 300
4.7. Obligaţia de informare 300
Secţiunea a V-a. Dispoziţii speciale 301
5.1. Transferul temporar către statul emitent al persoanelor supuse unei măsuri privative de libertate în scopul ducerii la îndeplinire a unei măsuri de anchetă 301
5.2. Transferul temporar către statul de executare al persoanelor supuse unei măsuri privative de libertate în scopul ducerii la îndeplinire a unei măsuri de anchetă 302
5.3. Audierea prin videoconferinţă 302
5.4. Informaţii privind conturile bancare şi alte conturi deţinute în instituţii de credit ori alte entităţi financiare 303
5.5. Informaţii privind operaţiunile bancare şi alte operaţiuni financiare 304
5.6. Măsuri de anchetă care presupun colectarea de probe în timp real, în mod continuu şi într-o anumită perioadă de timp 304
5.7. Desfăşurarea unor anchete de către investigatori sub acoperire 304
5.8. Interceptarea telecomunicaţiilor cu asistenţă tehnică din partea unui alt stat membru 305
5.9. Notificarea statelor membre în care se află subiectul interceptării şi cărora nu li se solicită asistenţă tehnică 306
5.10. Măsuri provizorii 306

Capitolul VII. ASISTENŢA JUDICIARĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE. APLICAREA CONVENŢIILOR DE COOPERARE 308
Secţiunea I. Convenţia din 19 iunie 1990 de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune 308
1.1. Acordarea asistenţei 308
1.2. Asistenţa în materie de taxe şi accize 308
1.3. Percheziţii şi sechestre 309
1.4. Transmiterea actelor de procedură prin poştă 309
1.5. Supravegherea transfrontalieră 310
1.5.1. Condiţii de efectuare 310
1.5.2. Răspunderea agenţilor străini 310
Secţiunea a II-a. Convenţia din 29 mai 2000 privind asistenţa judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene 311
2.1. Informaţii privind conturile bancare 311
2.2. Informaţii privind operaţiunile bancare 312
2.3. Supravegherea tranzacţiilor bancare 312
2.4. Confidenţialitatea şi secretul bancar 313
2.4.1. Confidenţialitatea 313
2.4.2. Secretul bancar 313
2.5. Cereri suplimentare 313

2.5.1. Obligaţia de a informa 313
2.5.2. Completarea cererii suplimentare 313
2.6. Comunicarea deciziilor de refuz 313
2.7. Autorităţi centrale 313

Anexa 1. Convenţia din 13 decembrie 1957 315
Protocolul din 15 octombrie 1975 325
Protocolul din 17 martie 1978 328
Anexa 2. Convenţia din 15 mai 1972 332
Anexa 3. Convenţia din 28 mai 1970 privind valoarea internaţională a hotărârilor represive 345
Anexa 4. Convenţia din 21 martie 1983 365
Protocolul din 18 decembrie 1997 374
Anexa 5. Convenţia din 20 aprilie 1959 378
Protocolul din 17 martie 1978 387
Protocolul din 8 noiembrie 2001 391

Bibliografie 409

286109
UNIVERSITATEA
"DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 2